

A Structural Explanation of Factors Influencing the Attraction of Private Sector Investment in Educational Sports in Iran

Fateh Farazyani^{1✉}, Loghman Keshavarz², Abolfazl Farahani³

1. Corresponding Author, Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran. Email: farazacademia@pnu.ac.ir
2. Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran. Email: keshavarzlog@pnu.ac.ir
3. Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran. Email: afarahani@pnu.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

19 March 2024

Received in revised form:

03 August 2024

Accepted:

15 February 2025

Published online:

22 July 2026

Keywords:

private sector,
investment,
absorbing agents,
educational sport.

ABSTRACT

Introduction: The purpose of this research was to design a model of factors influencing the attraction of private sector investment in educational sports in Iran.

Methods: The statistical population of the research included experts in sports management, economics, private sector investors and managers in the field of educational sports in an unlimited number. In the qualitative section, 18 tons were selected as a research sample, and in the quantitative section, 122 tons were selected based on Cochran's formula. To achieve the goals of the research, a 71-question questionnaire made by the researcher was used. The face and content validity of the questionnaire was confirmed by 15 experts and the construct validity of the questionnaire was confirmed by confirmatory factor analysis. Composite reliability indices and Cronbach's alpha for all constructs were higher than 0.7. Delphi method was used in three stages to analyze the data in the qualitative part. In the quantitative part, descriptive and inferential statistical methods including confirmatory factor analysis and path analysis were used with the help of SPSS 22 and Smartpls 2.0 software.

Results: In this model, there are 7 categories of factors in the order of factor load priority, including financial and economic factors (0.759), managerial, educational and research factors (0.707), legal and political factors (0.706), supportive and encouraging factors (0.633). media and marketing (0.607), cultural and social (0.471), sports (0.421). The obtained model had a good fit.

Conclusion: Educational sports officials and sports managers in the country can be influential in the development of the sports industry in this sector by using these factors and the context of their creation.

Cite this article: Faraziani, F., Keshavarz, L., & Farahani, A. (2026). A Structural Explanation of Factors Influencing the Attraction of Private Sector Investment in Educational Sports in Iran. *Sport Management Journal*, 18(2), 189-203.

DOI: <https://doi.org/10.22059/jsm.2025.373753.3270>



Journal of Sport Management by *University of Tehran Press* is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| web site: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir.

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran Press.

Extended Abstract

Introduction

Following investment in sports, the amount of direct and indirect employment increases, and besides that, the possibility of attracting income through holding international competitions, attracting tourists, and the level of health and physical and mental health of the society increases (Khosravizadeh et al., 2014). In the same proportion as the national income is spent on sports in some sports disciplines in the short term and in some other sports disciplines in the long term, the amount of capital return can be seen directly and indirectly (Askarian et al., 2007). Educational sports include physical training and sports in formal education units, including schools, universities and higher education institutions of the country; Therefore, the target community of educational sports in an ideal situation includes all people who are studying in formal education units (Mohramzadeh, 2007). Physical education and sports, with its emphasis on physical, mental, emotional and social development, is considered as an indicator for the development of universities, and if it is used correctly and with principles, it will play a significant role in the process of education in higher education (Jane Lupe, 2017).). The study of the background literature shows that researchers have investigated the various dimensions of investment and its factors and obstacles in general in sports, but each of them has investigated the factors and obstacles of attracting investment in sports with a different approach, there is a research gap in the discussion of identifying the factors of attracting investment in educational sports. It is especially evident and a comprehensive view of the problem is rarely observed in research in a way that sees the four parts of sports and the differences in the factors that attract investment in them. Therefore, the present research tries to review the background literature and get opinions from experts and Experts in different fields of sports, financial, economic, technical and organizational management should answer the question, what is the model of the factors affecting the investment of the private sector in educational sports in Iran?

Methods

The statistical population of the research included experts in sports management, economics, private sector investors and managers in the field of educational sports in an unlimited number. In the qualitative section, 18 tons were selected as a research sample, and in the quantitative section, 122 tons were selected based on Cochran's formula. To achieve the goals of the research, a 71-question questionnaire made by the researcher was used. The face and content validity of the questionnaire was confirmed by 15 experts and the construct validity of the questionnaire was confirmed by confirmatory factor analysis. Composite reliability indices and Cronbach's alpha for all constructs were higher than 0.7. Delphi method was used in three stages to analyze the data in the qualitative part. In the quantitative part, descriptive and inferential statistical methods including confirmatory factor analysis and path analysis were used with the help of SPSS 22 and Smartpls 2.0 software.

Results

In this model, there are 7 categories of factors in the order of factor load priority, including financial and economic factors (0.759), managerial, educational and research factors (0.707), legal and political factors (0.706), supportive and encouraging factors (0.633), media and marketing (0.607), cultural and social (0.471), sports (0.421). The obtained model had a good fit.

Conclusion

Creating a sports marketing management system in educational sports and strengthening it, holding public auctions and tenders in a transparent manner to worthy individuals and companies in the private sector, creating a marketing, investment and financial support committee in the university sports federation, increasing media attention and coverage and using virtual space. In the field of educational sports, the monopoly of advertising by investing companies in educational sports events strengthens and prospers this part of sports and is one of the most important components identified for sending private sector capital to educational sports.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

The researcher and the accompanying team have avoided including personal information, especially the names of the participants in all stages of the research. Also, all the interviews have been done with prior coordination and with the consent of the participants.

Funding:

This study received no financial support from any organization or individual. All expenses were covered by the authors.

Authors' contribution:

The authors have contributed equally.

Conflict of interest:

The authors have no conflicts of interest.

Acknowledgments:

The authors consider it necessary to express their gratitude to all the loved ones who helped in the process of conducting the research, including interviews and completing the questionnaire.



مدیریت ورزشی



تبیین ساختاری از عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی ایران

فاتح فرازایانی^۱، لقمان کشاورز^۲، ابوالفضل فراهانی^۳

۱. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: farazacademia@pnu.ac.ir

۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: keshavarzlog@pnu.ac.ir

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: afarahani@pnu.ac.ir

چکیده	اطلاعات مقاله
مقدمه: هدف از این پژوهش تبیین ساختاری از عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی ایران بود. روش پژوهش: جامعه آماری پژوهش شامل صاحب‌نظران مدیریت ورزشی، اقتصاد، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و مدیران حوزه ورزش تربیتی به تعداد نامحدود بود. در بخش کیفی ۱۸ تن به‌طور هدفمند و در بخش کمی بر اساس فرمول کوکران ۱۲۲ تن به‌عنوان نمونه تحقیق برگزیده شدند. برای دستیابی به اهداف پژوهش از پرسش‌نامه ۷۱ سؤالی محقق ساخته استفاده شد. روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه به تأیید ۱۵ نفر از متخصصان رسید و روایی سازه پرسش‌نامه با تحلیل عاملی تأییدی مورد تأیید قرار گرفت. شاخص‌های پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ برای تمامی سازه‌ها بالاتر از ۰/۷ بودند. برای تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش دلفی در سه مرحله استفاده شد. در بخش کمی از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی شامل، تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل مسیر با کمک دو نرم‌افزار SPSS 22 و Smartpls 2.0 استفاده شد. یافته‌ها: در این مدل ۷ دسته عامل به ترتیب اولویت بار عاملی شامل عوامل مالی و اقتصادی (۰/۷۵۹)، مدیریتی، آموزشی و پژوهشی (۰/۷۰۷)، قانونی و سیاسی (۰/۷۰۶)، حمایتی و تشویقی (۰/۶۳۳)، رسانه و بازاریابی (۰/۶۰۷)، فرهنگی و اجتماعی (۰/۴۷۱)، ورزشی (۰/۴۲۱) وجود دارند. مدل به‌دست‌آمده از برازش مطلوب برخوردار بود. نتیجه‌گیری: مسئولین ورزش تربیتی و مدیران ورزشی در کشور با بکارگیری این عوامل و زمینه ایجاد آن‌ها می‌توانند در توسعه صنعت ورزش در این بخش تأثیرگذار باشند.	نوع مقاله: مقاله پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۵/۱۳ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۴/۳۱ کلیدواژه‌ها: بخش خصوصی، سرمایه‌گذاری، عوامل جذب، ورزش تربیتی.

استناد: فرازایانی، فاتح؛ کشاورز، لقمان؛ و فراهانی، ابوالفضل. (۱۴۰۵). تبیین ساختاری از عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی ایران.

نشریه مدیریت ورزشی، (۲) ۱۸، ۲۰۳-۱۸۹.

DOI: <https://doi.org/10.22059/jsm.2025.373753.3270>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کرییتیو کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار

کرده است. | آدرس نشریه: <https://jsm.ut.ac.ir> | ایمیل: jsm@ut.ac.ir

© نویسندگان.



ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

مقدمه

در سطح جهانی، دولت‌ها در حال اجرای اصلاحات بخش‌های مختلف برای رسیدگی به کاهش بودجه و اعتماد عمومی برای بهبود کارایی و اثربخشی برنامه‌های ورزشی هستند. ورزش باتوجه به سیاست‌های اجتماعی محلی، ملی و بین‌المللی به عنوان بخشی از نقش تقویت‌شده برای مقابله با انبوهی از مسائل اجتماعی، بیش‌ازپیش مرتبط شده است (فرگوسن و همکاران^۱، ۲۰۲۳). به دنبال سرمایه‌گذاری در ورزش میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم افزایش می‌یابد و در کنار آن امکان جذب درآمد از طریق برگزاری مسابقات بین‌المللی، جذب گردشگران و سطح سلامت و بهداشت جسمی و روانی جامعه افزایش می‌یابد (خسروی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۴). سهم ورزش با اقتصاد ملی و میزان سرمایه‌گذاری در آن رابطه‌ای مستقیم دارد. در حال حاضر میزان سهم ورزش در اقتصاد ایران در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته اندک است. در کشورهای ایتالیا، انگلستان و آلمان نسبت اقتصاد ورزش به تولید ناخالص داخلی به ترتیب ۲ درصد ۱/۷ درصد و ۱/۴ درصد و برای ایران ۳۸ صدم درصد گزارش شده است (جلالی‌فراهانی و همکاران، ۲۰۱۲). از سویی دیگر امروزه به همان نسبت که درآمدهای ملی صرف ورزش می‌شود در بعضی از رشته‌های ورزشی در کوتاه‌مدت و در بعضی از رشته‌های ورزشی دیگر در درازمدت می‌توان میزان برگشت سرمایه را به صورت مستقیم و غیرمستقیم مشاهده نمود (عسکریان و همکاران، ۲۰۰۷).

سرمایه‌گذاری به معنای به تعویق‌انداختن مصرف فعلی برای به دست آوردن منافع بیشتر در آینده است. در حقیقت سرمایه‌گذار به امید به دست آوردن سود بیشتر در آینده از ارزش‌های کنونی چشم‌پوشی می‌کند، سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی شامل هزینه‌های آموزش در زمینه‌های مختلف برای بکارگیری آن‌ها در آینده می‌باشد (جونز^۲، ۲۰۰۷). سرمایه‌گذاری نقش مهم و کلیدی در رشد و توسعه اقتصادی ایفا می‌کند. تجربه کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری یکی از عوامل اصلی رشد و توسعه اقتصادی آن‌ها بوده است (رهبر و همکاران، ۲۰۰۸).

از سویی دیگر سرمایه‌گذاری در ورزش کشور و اجرای راهکارهای پیش‌بینی‌شده روند مطلوبی در تربیت‌بدنی و ورزش کشور نداشته و در جهت تولید وسایل و خدمات ورزشی سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی انجام نشده است (عسکریان و همکاران، ۲۰۰۷؛ احسانی و همکاران، ۲۰۰۹). میزان سرمایه‌گذاری دولت در بخش ورزش متناسب با رشد و جمعیت جامعه و متقاضیان ورزش نیست و چنانچه همین روند در آینده ادامه یابد، میزان کمبودها بیشتر آشکار می‌شود (رضوی، ۲۰۰۷). یک راه‌حل برای این مسئله سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این زمینه هست که از این طریق منابع و امکانات بیشتر در اختیار بخش ورزش قرار می‌گیرد، بهره‌برداری کارآمدتری به عمل می‌آید، کار آیی فعالیت‌ها گسترش پیدا می‌کند، تجهیز منابع مالی افزایش می‌یابد و موجبات ارتقا و کارایی و رشد اقتصادی فراهم می‌شود (عسکریان و همکاران، ۲۰۰۷). ورزش تربیتی کشور به دلایلی همچون بی‌میلی بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در ورزش‌های پایه و گرایش بیشتر به سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر، ناکافی بودن منابع مالی و سرمایه‌گذاری، ناچیز بودن هزینه‌های ورزشی در دانشگاه‌ها و مدارس، کمبود سرانه ورزشی و اتلاف منابع مالی به دلیل نبود مدیریت یکپارچه ورزشی با تهدیدهای جدی مواجه است (کارگر و همکاران، ۲۰۱۹).

ورزش تربیتی دربرگیرنده تربیت‌بدنی و ورزش در واحدهای آموزش رسمی اعم از مدارس، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور است؛ بنابراین جامعه هدف ورزش تربیتی یا پرورشی در وضعیت ایده‌آل، شامل تمام افرادی است که در واحدهای آموزش رسمی مشغول به تحصیل اند (محرم‌زاده، ۲۰۰۷). تربیت‌بدنی و ورزش با تأکیدی که بر پرورش جسمی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی دارد، به عنوان شاخصه‌ای برای توسعه دانشگاه‌ها محسوب می‌شود و در صورت کاربرد صحیح و اصولی نقش شایان توجهی در فرایند تعلیم و تربیت در آموزش عالی ایفا خواهد کرد (جین لوپ^۳، ۲۰۱۷). در اکثر مدل‌های سلسله‌مراتبی ورزش، ورزش تربیتی در سطح دوم و بخش‌های چهارگانه ورزش شامل ورزش پرورشی (تربیتی)، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای قرار دارد. برای هر کشوری ترتیب و حفظ این ساختار جهت پیشرفت ورزش دارای اهمیت می‌باشد، کشورها با حفظ تعادل در این ساختار باید

¹ Fergousen

² Jones

³ Jean-Loup

ورزش خود را توسعه دهند، ورزش تربیتی و همگانی، به‌عنوان پشتوانه برای ورزش قهرمانی و حرفه‌ای به شمار می‌آیند (گرین^۱، ۲۰۰۷؛ ریچارد مول^۲، ۲۰۰۵؛ شیلبری^۳، ۲۰۰۸). یکی از راه‌های تأمین منابع و هزینه برای فعالیت‌های ورزشی به‌خصوص ورزش تربیتی، جذب حامیان مالی مناسب توسط سازمان‌ها و مسئولان ورزشی هست. در این راستا، ایجاد محیطی سالم و مناسب برای سرمایه‌گذاری صاحبان صنایع و بخش خصوصی در ورزش لازم و ضروری است (احسانی و همکاران، ۲۰۱۰).

امروزه، سازمان‌های ورزشی دولتی از لحاظ کارایی عملیاتی و عملکرد مالی در حد کمتر از مطلوب قرار دارند و چندان دلخواه عموم جامعه نیستند؛ از این‌رو بسیاری از سازمان‌های ورزشی که کاملاً در مالکیت دولت هستند و به شکل دولتی اداره می‌شوند با کمبود بودجه مواجه می‌شوند. مالکیت دولتی بیشتر شرکت‌های آموزشی و تجاری سبب می‌شود رقابتی بین آن‌ها وجود نداشته باشد. تا هنگامی که دولت به باشگاه‌ها، فدراسیون‌ها و بخش‌ها مختلف ورزشی کمک کند آن‌ها نیز به سمت درآمدزایی نمی‌روند. باتوجه‌به اینکه اقتصاد کشور به‌صورت درون‌گرا عمل می‌کند، بیشتر حامیان مالی نیز رغبتی برای سرمایه‌گذاری مستقیم در صنعت ورزش ندارند و به همین دلیل است که بسیاری از حامیان مالی از دست‌رفته‌اند (پاداش، ۲۰۱۰). اغلب دانشگاه‌ها، مدارس، نهادها و فدراسیون‌های مسئول در ورزش تربیتی به دلیل اتکا به منابع دولتی و عدم توانایی جذب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی با مشکلات مالی فراوان حتی در تأمین هزینه‌سفر و اردوهای تدارکاتی مواجه هستند چه برسد به بحث توسعه ورزش و درآمدزایی براین‌اساس شناسایی عواملی که سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را به سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف ورزش تربیتی ترغیب کند و کاهش اتکا نهادهای مسئول ورزش دانشگاهی و مدارس به منابع دولتی به شکلی که بتوانند موجبات رشد و تعالی ورزش تربیتی را فراهم نمایند و حتی در راستای درآمدزایی و اشتغال‌زایی در این زمینه اقدام نمایند ضروری به نظر می‌رسد.

پژوهشگران به جنبه مختلف سرمایه‌گذاری و عوامل و موانع آن در محیط‌های ورزشی و غیرورزشی پرداخته‌اند. محرم‌زاده (۲۰۰۷) به مقایسه شیوه‌های بازاریابی ورزش دانشگاهی کشورهای ایران و ترکیه پرداخته است. نتایج نشان داد که میزان تولید ناخالص داخلی بخش ورزشی در سال ۱۳۸۲ در کشور ایران ۲۴۸۲ میلیارد ریال و در کشور ترکیه رقمی معادل ۲۸۵۶ میلیارد ریال بوده است، ایجاد و توسعه صنعت ورزش، ایجاد فرصت‌های شغلی در بخش‌های مختلف اجتماعی از جمله آموزش، احداث اماکن، تولید پوشاک و کفش ورزشی، شبکه‌های رسانه‌ای و مطبوعات ورزشی و مسابقات و تمرینات ورزشی باشگاه‌ها، دسته‌ها و لیگ‌های حرفه‌ای موردتوجه و تأکید قرار گیرد. در گزارش قره‌خانی (۲۰۱۱) نبود ضمانت‌مالی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، نبود قانون و آیین‌نامه‌های، نبود برنامه‌های حمایتی از بخش خصوصی، نبود تسهیلات بانکی، تعدد مراکز تصمیم‌گیری و نبود تعامل لازم بین سازمان‌های مرتبط، ضعف تبلیغ و فرهنگ‌سازی مناسب در مطبوعات و صداوسیما از جمله چالش‌ها و موانع ورود بخش خصوصی به صنعت ورزش کشور معرفی شده است. حمیدی و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان ورزش دانشجویی جمهوری اسلامی ایران: چشم‌انداز و راهبردهای توسعه بیان کردند که توسعه خصوصی‌سازی و واگذاری اختیارات اجرایی، حاکمیت برنامه‌محوری در نهادهای زیرمجموعه ورزش دانشگاهی ایران، تقویت فدراسیون ملی ورزش دانشجویی و ایجاد واحدهای استانی آن، توسعه اماکن ورزشی با اولویت دختران دانشجو و تقویت نظام کارآفرینی و نهضت داوطلبی ورزش دانشجویی از عوامل ایجاد توسعه در ورزش می‌باشند. شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی (۲۰۱۳) موانع شناسایی شده توسعه ورزش آموزشی را شامل، نامتناسب بودن سهم بودجه و اعتبارات در بخش ورزش آموزشی از کل بودجه کشور، تجهیزات و فضای آموزشی برای ورزش مدارس و دانشگاه‌ها، کمبود سرانه ورزشی مدارس و دانشگاه‌ها، ضعف در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان برای ورزش آموزشی، نگرش نادرست و دید فرعی به ورزش مدارس و دانشگاه‌ها بودند. خسروی‌زاده، حق دادی و کمان‌کش (۲۰۱۴) موانع اصلی ارتباط صنعت ورزش و مؤسسات آموزش عالی را شامل موانع فرهنگی، قانونی، آموزشی، پژوهشی، اداری و اجرایی، ساختاری، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی که برای آن‌ها نیز ۱۹ راهکار مشخص شد که شامل: ایجاد کمیته برقراری ارتباط با مراکز آموزش عالی در حوزه صنعت ورزش، ارتقای کیفی توانمندی علمی مدیران و کارشناسان صنعت ورزش، افزایش بودجه تحقیقات در حوزه ورزش، بهره‌گیری از یافته‌های پژوهشی مراکز آموزش عالی در صنعت ورزش، تشکیل انجمن دانش‌آموختگان

¹ Green

² Mull Richard

³ shilbury

تربیت بدنی و بهره‌گیری از آن برای توسعه صنعت ورزش، جذب دانش‌آموختگان تربیت بدنی در بخش صنعت ورزش می‌باشد. [مصلحی و لباف](#)^۱ (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان طراحی مدلی برای جذب سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ورزشی دریافتند که شرایط علی شامل: عوامل مرتبط با مدیران، عوامل اقتصادی و عوامل سازمانی است. شرایط زمینه‌ای عبارت‌اند از: عوامل مرتبط با رسانه و عوامل فرهنگی. شرایط مداخله‌ای عبارت‌اند از: عوامل دولتی و میزان پویایی و شفافیت صنعت ورزش کشور. راهبردها عبارت‌اند از: ارتقای فرهنگ سرمایه‌گذاری، پایه‌گذاری قانونی و توسعه و ارتقای مدیریت علمی و پیامدهای آن عبارت‌اند از: ارتقای سلامت در ابعاد مختلف، ترویج ورزش در سطوح مختلف و رشد صنعت ورزش.

در پژوهش کی [چین و جیمز](#)^۲ (۲۰۱۱) ارزیابی نگرش مشتریان در ارتباط با حمایت مالی از حق نام امکان ورزشی دانشگاهی استفاده از ورزشکاران و مربیان کلیدی در تیم‌های مورد حمایت و استفاده‌ی مناسب از فضای رویداد برای تبلیغات از جمله‌ی عواملی بودند که نقش قابل توجهی در موفقیت‌های حمایت‌های مالی داشتند. کارمین، [سافرین و تیمریسورا](#)^۳ (۲۰۱۴) مدیریت جذب سرمایه‌گذاری در حوزه پروژه‌های بزرگ ورزشی را بررسی کردند، نتایج حاکی از این بود که برگزاری یونورسیاد دانشجویی بین‌المللی ۲۰۱۳ در جمهوری تاتارستان باعث تقویت جذب سرمایه‌گذاری در این کشور شده است. [شانک و لایبرگر](#)^۴ (۲۰۱۵) به ارائه مدلی بازاریابی ورزشی پرداختند، از جمله عوامل شناسایی شده که مدیران ورزشی برای جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باید بر روی آن تأکید کنند، تفاوت محیط سرمایه‌گذاری در ورزش و جاذبه‌های متمایز آن با سایر محیط‌های صنعتی و اقتصادی است، ورزش به مثابه تابلوی بزرگ تبلیغاتی و زنده است. [هایدرو و همکاران](#)^۵ (۲۰۲۰) در پژوهشی باهدف راهکارها و موانع افزایش سرمایه‌گذاری در اماکن ورزشی مؤسسات آموزشی تشریح کردند که کارهای تحقیقاتی در پنج سال گذشته نشان داده است که افزایش پویا در ظرفیت اماکن ورزشی با انتقال طولانی‌مدت اماکن ورزشی به محل سایر بخش‌ها و کاهش رده‌های کیفی، استفاده منطقی از امکانات را تضمین نکرده است. علاوه بر این، دلایل اصلی عدم استفاده از ظرفیت‌های اماکن ورزشی مؤسسات آموزشی ورزشی شناسایی شد، گرایش‌ها و سازوکارهای اصلی برای استفاده مؤثر از ظرفیت‌های اماکن ورزشی مؤسسات آموزشی توسعه یافت. [سفیرید و همکاران](#)^۶ (۲۰۲۱)، در پژوهشی باهدف تأثیر مدیریت ورزشی بر پیکربندی فعلی و آینده کالج‌ها و مدارس تجاری است. روندهای اخیر در صنعت ورزش و مکان‌های جدید برای برنامه‌های مدیریت ورزشی نوظهور و موجود ما را به این باور می‌رساند که مدارس و کالج‌های تجاری برای تسهیل رشد مداوم صنعت ورزش مطلوب هستند. توسعه ورزش تربیتی در مدارس و کالج‌های ایالات متحده به رشد روزافزون جامعه در تمامی ابعاد مرتبط کمک خواهد کرد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، نتایج تحقیقات مختلف نشان‌دهنده وجود موانع و مشکلاتی بر سر راه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی کشور است با توجه به تفاوت‌هایی که در دیدگاه‌ها، اهداف و خواسته‌های مدیران و مسئولین ورزشی با مدیران شرکت‌های خصوصی در زمینه‌ی سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش وجود دارد، مدیران و مسئولین ورزش تربیتی کشور بایستی اهداف و معیارهای این شرکت‌ها و کارخانه‌های خصوصی را شناسایی و با مهیا کردن زمینه مساعد، موانع موجود سرمایه‌گذاری حامیان را برطرف کرده و آنها را در جهت سرمایه‌گذاری بیشتر در ورزش تربیتی کشور سوق دهند.

مطالعه ادبیات پیشینه نشان می‌دهد محققان بعدهای مختلف سرمایه‌گذاری و عوامل و موانع آن را به صورت کلی در ورزش مورد بررسی قرار داده‌اند؛ اما هر یک با رویکردی متفاوت به بررسی عوامل و موانع جذب سرمایه‌گذاری در ورزش پرداخته‌اند، خلأ تحقیقاتی در بحث شناسایی عوامل جذب سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی، نبود مدیریت و سیاست‌گذار واحد در بخش‌های مختلف ورزش تربیتی، نبود برنامه جامعه و هماهنگ‌کننده در بخش ورزش دانش‌آموزی و دانشجویی، عدم وجود آمار و اطلاعات بخش‌های مختلف ورزش تربیتی و سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در آن و انحصار بخش دولتی به صورت ویژه کاملاً مشهود است و دید جامع نسبت به مسئله، در تحقیقات به شکلی که بخش‌های چهارگانه ورزش و تفاوت‌های عوامل جذب سرمایه‌گذاری

¹ Moslehi & Labaf

² Kchen & James

³ Krami & Safiullin

⁴ Shank & Lyberger

⁵ Haydarov

⁶ Sefieid

در آن‌ها را ببیند کمتر مشاهده می‌شود، از این‌رو پژوهش حاضر درصدد است با مروری بر ادبیات پیشینه و کسب نظر از کارشناسان و خبرگان در زمینه‌های مختلف مدیریت ورزشی، مالی، اقتصادی، فنی و سازمانی و شناسایی عوامل جذب سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی با رویکردهای مختلف به این سؤال پاسخ دهد که مدل عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی ایران و تأثیرات آنها بر یکدیگر چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی بود. جامعه آماری پژوهش شامل صاحب‌نظران و پژوهشگران مدیریت ورزشی، اقتصاد و ورزش تربیتی، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و مدیران حوزه ورزش تربیتی به تعداد نامحدود بود. در بخش کیفی پژوهش ۱۸ تن به‌طور هدفمند و در بخش کمی بر اساس فرمول کوکران ۱۲۲ تن به‌عنوان نمونه تحقیق برگزیده شدند. برای دستیابی به اهداف پژوهش از پرسش‌نامه ۷۱ سؤالی محقق ساخته استفاده شده که بر اساس ادبیات پیشینه و نظر خبرگان عوامل آن شناسایی شد. در پرسش‌نامه ورزش تربیتی فهرست نهایی شامل ۷ دسته عامل اصلی برای شناسایی عوامل جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی بود. پرسش‌نامه در مقیاس لیکرت تدوین شد. روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه به تأیید ۱۵ نفر از متخصصان رسید و روایی سازه پرسش‌نامه با تحلیل عاملی تأییدی مورد تأیید قرار گرفت. شاخص‌های پایایی ترکیبی (CR) و آلفای کرونباخ برای تمامی سازه‌ها و کل پرسش‌نامه بالاتر از ۰/۷ بودند. برای شناسایی عوامل جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی در بخش کیفی از روش دلفی در سه مرحله استفاده شد، بر اساس تعریف موضوع، اعضای پانل دلفی در سه مرحله و با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند شناسایی و انتخاب شدند. هم‌زمان با شناسایی و تعیین اعضای پانل و ملاقات اولیه با تعدادی از آنان و توضیح مطالب استخراج‌شده از ادبیات و نیز با کمک اساتید فهرستی از عوامل و مؤلفه‌های تأثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی در ورزش تربیتی احصاء گردید در دور اول، فهرستی از عوامل و مؤلفه‌های تأثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی که از مطالعات پیشین استخراج شده بود، در اختیار تمامی اعضای پانل قرار گرفت تا میزان اهمیت هر یک را مشخص کنند. همچنین، از آن‌ها خواسته شد تا علاوه بر عوامل و مؤلفه‌های موجود، عوامل و مؤلفه‌های موردنظر خود را در این فهرست اضافه و پیشنهاد کنند. از آنجاکه در توافق بین عوامل و مؤلفه‌های دور اول و دوم میانگین پاسخ تمام سؤالات در محدوده موافقت قرار نگرفت، از این‌رو، برخی از عوامل و مؤلفه‌ها برای دور دوم هم باقی ماندند. در دور سوم نیز نظرات هریک از اعضای دور قبل در اختیار سایر اعضا قرار گرفته و دوباره از آن‌ها خواسته شد تا هر یک از عناصر ارزیابی شوند. پس از پایان این دور و دستیابی به اتفاق نظر، انجام روش دلفی فازی با تکمیل و نهایی‌سازی ابعاد و مؤلفه‌ها خاتمه یافت به‌طور کلی عوامل پس از تلخیص، کدبندی و رسیدن به اشباع نظری عوامل نهایی شد. در بخش کمی نیز از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از جمله کلموگروف - اسمیرنف، تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل مسیر با کمک دو نرم‌افزار SPSS 16 و Smartpls2. استفاده شد. جهت سنجش روایی مدل از روش معادلات ساختاری با روش حداقل مربعات جزئی بهره گرفته شد. در نهایت الگو، به‌وسیله فن الگوی سازی معادلات ساختاری مورد آزمون قرار گرفت تا میزان تأثیر و ارتباط هریک از عوامل در جذب سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی مشخص شود.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱. نتایج توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

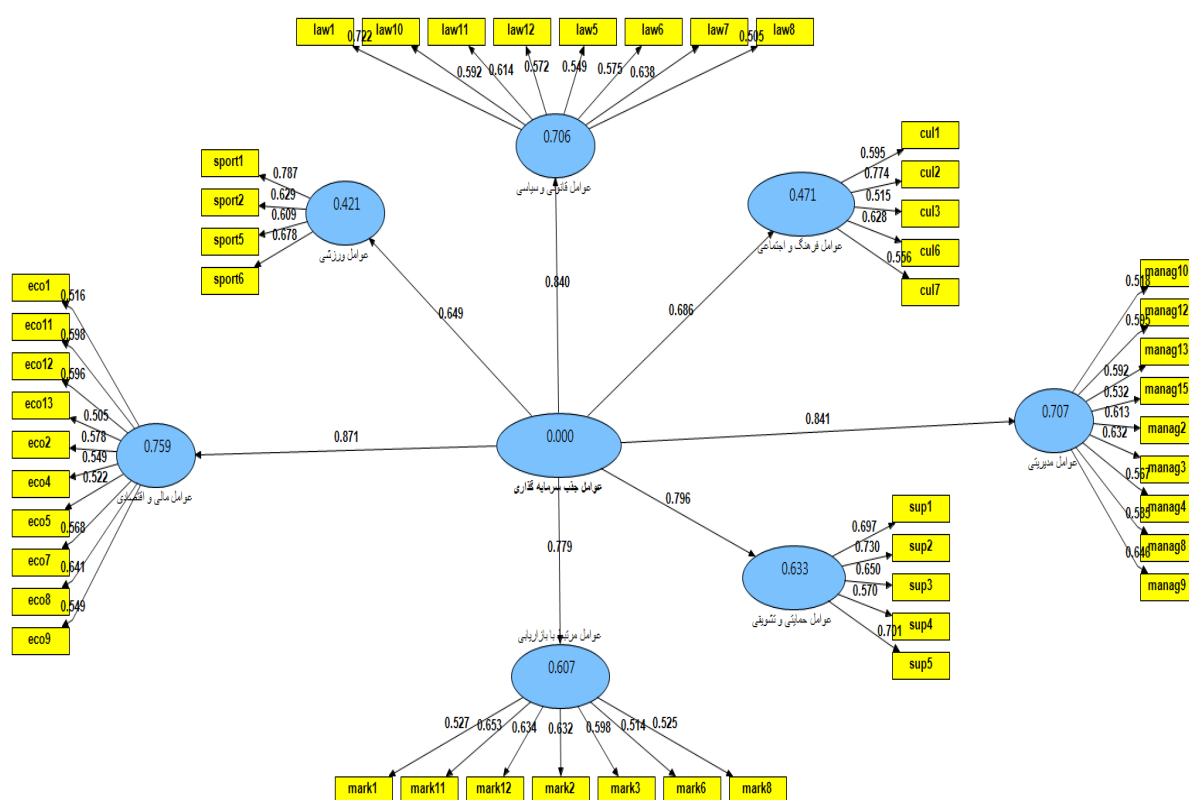
سن	فراوانی	درصد	جنسیت	فراوانی	درصد
≤۳۰	۲۱	۱۷/۲	مرد	۸۰	۶۵/۶
۳۰ - ۴۰	۵۲	۴۲/۶	زن	۴۲	۳۴/۴
۴۰ - ۵۰	۳۵	۲۸/۶	تربیت‌بدنی	۷۳	۵۹/۸
≥۵۰	۱۴	۱۱/۴	رشته تحصیلی		

کاردانی	۳	۲/۵	حسابداری و اقتصاد	۱۰	۸/۲
کارشناسی	۴۰	۳۳/۸	مجموعه مدیریت	۶	۴/۹
کارشناسی ارشد	۴۴	۳۶/۱	علوم سیاسی و حقوق	۱۵	۱۲/۳
دکتری	۳۵	۲۸/۷	علوم تربیتی و روان‌شناسی	۸	۶/۶
اعضای فدراسیون	۶	۴/۹	زبان انگلیسی	۴	۳/۳
آموزش و پرورش	۳۴	۲۷/۹			
سرمایه‌گذاران بخش خصوصی	۱۹	۱۵/۶			
پژوهشگران	۲۵	۲۰/۵			
دانشگاه	۳۰	۲۴/۶	مجموع	۱۲۲	۱۰۰

تحلیل استنباطی یافته‌ها

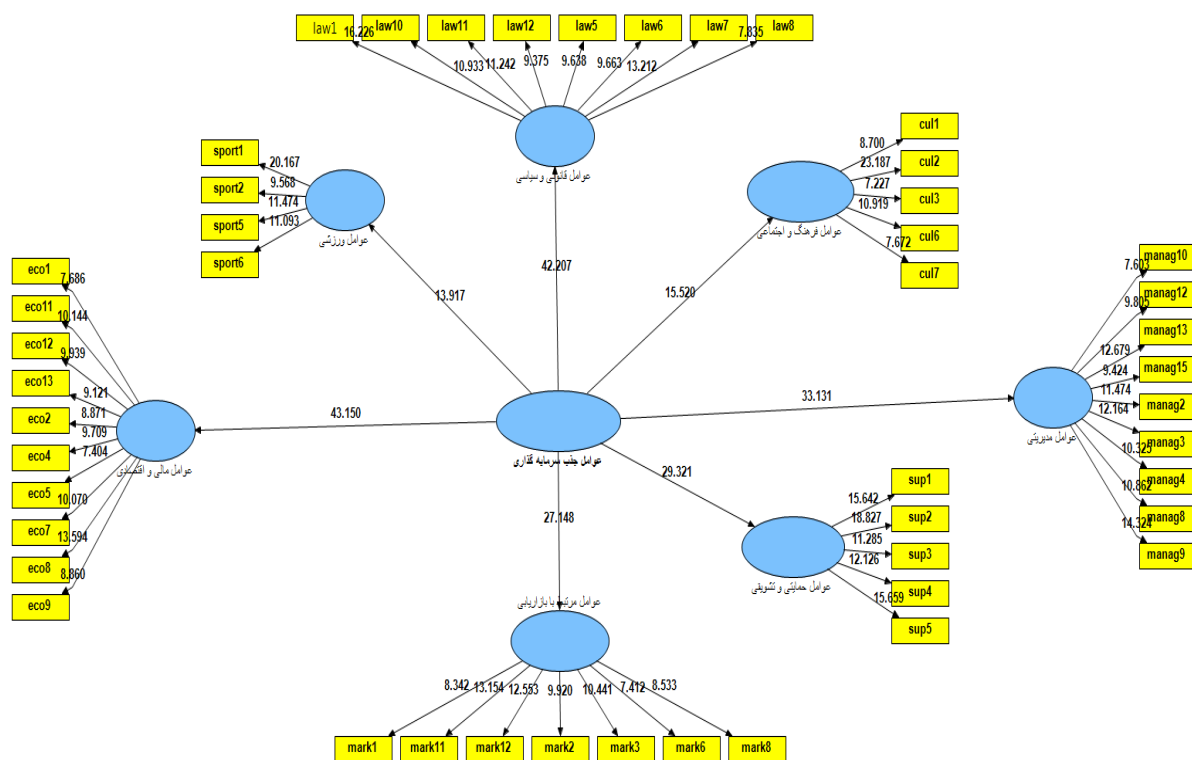
بررسی دیاگرام‌های تحقیق و نتایج تحلیل مسیر

پس از بررسی مدل تحلیل عاملی دو مرتبه‌ای در حالت تخمین ضرایب استاندارد و بررسی بارهای عاملی و ضرایب مسیر به‌منظور تحلیل ساختار پرسش‌نامه و کشف عوامل تشکیل‌دهنده هر سازه از بارهای عاملی استفاده شده است. تمامی بارهای عاملی کمتر از ۰/۵ لازم است از مدل کنار گذاشته شوند و مدل بدون در نظر گرفتن این شاخص‌ها مجدداً اصلاح و برآورد شود.



نمودار ۱. مدل اصلاح‌شده در حالت تخمین ضرایب استاندارد

نمودار ۱، نمودار اصلاح شده را با حذف بارهای عاملی کمتر از ۰/۵ نشان می‌دهد.

نمودار ۲. مدل تحقیق در حالت قدرمطلق معناداری ($|T\text{-Value}|$)

نمودار ۲ مدل تحلیل عاملی تأییدی را در حالت قدرمطلق معناداری ضرایب ($t\text{-value}$) نشان می‌دهد. این مدل درواقع تمامی معادلات اندازه‌گیری و معادلات ساختاری را با استفاده از آماره t ، آزمون می‌کند. بر طبق این مدل، ضریب مسیر در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار هست اگر مقدار آماره‌ی t از ۱/۹۶ بیشتر باشد.

محاسبه اعتبار همگرا و پایایی و شاخص برازش مدل

جدول ۲. شاخص‌های روایی، پایایی

متغیرهای پنهان	AVE	CR	R^2	آلفای کرونباخ	$\sqrt{AVE}$	$\sqrt{R^2}$	GOF
قانونی و سیاسی	۰/۵۵۹	۰/۸۱۶	۰/۷۰۶	۰/۷۴۱	۰/۷۵۵	۰/۷۸۴	۰/۵۹۲
مالی و اقتصادی	۰/۵۱۸	۰/۸۲۳	۰/۷۵۹	۰/۷۶			
حمایتی و تشویقی	۰/۵۲۲	۰/۸۰۳	۰/۶۳۳	۰/۶۵۹			
رسانه و بازاریابی	۰/۵۴۳	۰/۷۸۴	۰/۶۰۷	۰/۷۷۸			
فرهنگی و اجتماعی	۰/۵۸۴	۰/۷۵۴	۰/۴۷۱	۰/۷۳۹			
مدیریتی، آموزشی	۰/۵۴۶	۰/۸۲۶	۰/۷۰۷	۰/۷۶۳			
ورزشی	۰/۵۶۱	۰/۷۷۲	۰/۴۲۱	۰/۷۱۰			
جذب سرمایه‌گذاری	۰/۷۰۳	۰/۹۴۶	.	۰/۹۴۲			

جدول ۲، شاخص‌های روایی، پایایی را برای تمامی متغیرهای تحقیق نشان می‌دهد. روایی تشخیصی^۱ در تحقیق حاضر نیز مورد استفاده شده است به این معنا که نشانگرهای هر سازه در نهایت تفکیک مناسبی را به لحاظ اندازه‌گیری نسب به سازه‌های دیگر مدل فراهم آورند. به عبارت ساده‌تر هر نشانگر فقط سازه خود را اندازه‌گیری کند و ترکیب آن‌ها به گونه‌ای باشد که تمام سازه‌های به‌خوبی از یکدیگر تفکیک شوند. با کمک شاخص میانگین واریانس استخراج‌شده مشخص شد که تمام سازه‌های مورد مطالعه دارای میانگین واریانس استخراج‌شده بالاتر از ۰/۵ هستند. شاخص‌های پایایی ترکیبی (CR) و آلفای کرون‌باخ جهت بررسی پایایی پرسش‌نامه استفاده می‌شوند و لازمه تأیید پایایی بالاتر بودن این شاخص‌ها از مقدار ۰/۷ هست. تمامی این ضرایب بالاتر از ۰/۷ هستند و نشان از پایابودن ابزار اندازه‌گیری می‌باشند.

شاخص نیکویی برازش مدل (GOF)

این شاخص سازش بین کیفیت مدل ساختاری و مدل اندازه‌گیری شده را نشان می‌دهد. بالا بودن شاخص مقدار GOF از ۰/۴ برازش مدل را نشان می‌دهد. مقدار شاخص برازش برابر ۰/۵۹۲ شده است و از مقدار ۰/۴ بزرگ‌تر شده است و نشان از برازش مناسب مدل دارد. به بیان ساده‌تر داده‌های این پژوهش با ساختار عاملی و زیربنای نظری تحقیق برازش مناسبی دارد و این بیانگر همسو بودن سؤالات با سازه‌های نظری است

محاسبه اعتبار واگرا

جدول ۳. ضرایب همبستگی و شاخص اعتبار واگرا

متغیرهای پنهان	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)	(۷)	$\sqrt{AVE}$
(۱) حمایتی و تشویقی	۱							۰/۷۴۳
(۲) فرهنگی و اجتماعی	۰/۵۰۲	۱						۰/۷۶۴
(۳) قانونی و سیاسی	۰/۶۴۲	۰/۵۴۵	۱					۰/۷۴۸
(۴) مالی اقتصادی	۰/۷۱۳	۰/۴۷۴	۰/۷۰۵	۱				۰/۷۲۰
(۵) مدیریتی، آموزشی و پژوهشی	۰/۷۴۹	۰/۵۳۵	۰/۶۳	۰/۶۸۷	۱			۰/۷۳۹
(۶) رسانه و بازاریابی	۰/۶۱۷	۰/۵۵۳	۰/۶۶۶	۰/۶۱۷	۰/۵۷۵	۱		۰/۷۳۷
(۷) ورزشی	۰/۴۴	۰/۴۴۴	۰/۴۵	۰/۴۹	۰/۵۶۴	۰/۴۲۶	۱	۰/۷۴۹

جدول ۳، به بررسی ضرایب همبستگی و روایی واگرا می‌پردازد. ستون آخر این جدول ریشه دوم میانگین واریانس تبیین‌شده (AVE) را نشان می‌دهد. لازمه تأیید روایی واگرا، بیشتر بودن مقدار ریشه دوم میانگین واریانس تبیین‌شده، از تمامی ضرایب همبستگی متغیر مربوطه با باقی متغیرها است. به‌عنوان مثال ریشه دوم میانگین واریانس تبیین‌شده برای متغیر عوامل حمایتی و تشویقی (۰/۷۴۳) شده است که از مقدار همبستگی این متغیر با سایر متغیرها بیشتر است... تمامی ضرایب در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار می‌باشد.

جدول ۴. اولویت‌بندی عوامل جذب سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی

عوامل	بار عاملی در مدل	میانگین رتبه در آزمون فریدمن
مالی و اقتصادی	۰/۷۵۹	۳/۴۷

¹ Discriminant Validity

مدیریتی، آموزشی و پژوهشی	۰/۷۰۷	۴/۳۴
قانونی و سیاسی	۰/۷۰۶	۳/۴۲
حمایتی و تشویقی	۰/۶۳۳	۴/۰۵
رسانه و بازاریابی	۰/۶۰۷	۴/۳۶
فرهنگی و اجتماعی	۰/۴۷۱	۳/۹۵
ورزشی	۰/۴۲۱	۴/۴۱

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش تبیین ساختاری از عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی ایران بود. یافته‌های پژوهش حاکی از این بود که داده‌های این پژوهش با ساختار عاملی و زیربنای نظری تحقیق در مدل تدوین شده برازش (۰/۵۹۲) مناسبی دارد و این بیانگر همسو بودن سؤالات با سازه‌های نظری تحقیق است. به عبارتی مدل به‌کارگرفته‌شده، مدل نظری قوی برای طراحی مدل عوامل جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی کشور است، در این مدل این عوامل در ماتریس اهمیت عملکرد جانمایی گردیدند و به‌ترتیب بارهای عاملی یا توانایی تبیین متغیر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ۷ دسته عامل شامل عوامل مالی و اقتصادی (۰/۷۵۹)، مدیریتی، آموزشی و پژوهشی (۰/۷۰۷)، قانونی و سیاسی (۰/۷۰۶)، حمایتی و تشویقی (۰/۶۳۳)، رسانه و بازاریابی (۰/۶۰۷)، فرهنگی و اجتماعی (۰/۴۷۱)، ورزشی (۰/۴۲۱)

نتایج پژوهش با نتایج پژوهش‌های [خسروی‌زاده، حق‌دادی و کمانکش \(۲۰۱۴\)](#)، [شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی \(۲۰۱۳\)](#)، [حمیدی و همکاران \(۲۰۱۰\)](#) مبنی بر تأثیر عوامل فرهنگی، آموزشی و پژوهشی، اداری خصوصی - اجرایی و سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی که بر واگذاری اختیارات اجرایی به بخش خصوصی، تجهیز فضاهای ورزشی ویژه بانوان در مراکز آموزشی، ضعف در برنامه‌ریزی و یافته‌های پژوهش‌های [کشاک \(۲۰۰۴\)](#)، [محرم‌زاده \(۲۰۰۷\)](#) مبنی بر وجود اطلاعات شفاف مدیریتی و تأثیر عوامل بازاریابی بر جذب سرمایه‌گذاری در ورزش همخوان است. سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و مدیران ورزش کشور با مبنای عمل قراردادن این مدل و اولویت عوامل تأثیرگذار بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی می‌توانند در راستای هر چه بیشتر توسعه این حوزه، اشتغال‌زایی و کسب درآمد در ورزش تربیتی اقدام کنند و بر مشکلات موجود اشراف اطلاعاتی و ادراکی پیدا کنند.

در مؤلفه عوامل مالی و اقتصادی ۱۳ متغیر تأثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش کشور شناسایی و اولویت‌بندی شد که به اولویت بار عاملی رتبه‌بندی گردیدند و به ترتیب شامل: ساختار اقتصادی کشور، شناسایی و آموزش الگوها و زمینه‌های درآمدزایی در ورزش تربیتی، پیش‌بینی هزینه‌های ورزش تربیتی در ردیف‌های مستقل بودجه‌ای، انتظار سود حاصل از سرمایه‌گذاری، سیاست‌های پولی (اعتبارات اعطایی بانک‌ها به بخش خصوصی)، درآمد دائمی، امکان‌سنجی و توجیه‌پذیری اقتصادی پروژه‌های سرمایه‌گذاری ورزشی، تغییرات نرخ ارز، اشتغال‌زایی، ایجاد ساختار رقابتی در اقتصاد بود این نتایج با یافته‌های تحقیقات [محرم‌زاده \(۲۰۰۷\)](#)، [کشاک \(۲۰۱۴\)](#)، [خسروی‌زاده، حق‌دادی و کمانکش \(۲۰۱۴\)](#)، [شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی \(۲۰۱۳\)](#) مبنی بر وجود اطلاعات شفاف مالی، افزایش بودجه ورزش تربیتی، نامتناسب بودن سهم بودجه و اعتبارات ورزش تربیتی همخوان است، عوامل مالی و اقتصادی به‌عنوان مهم‌ترین عامل در جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی شناسایی شدند شاید کمبود سرانه ورزشی مدارس و دانشگاه‌ها و از طرف دیگر فرصت‌های کم سرمایه‌گذاری ایجادشده در ورزش تربیتی کشور از دلایل این موضوع باشد، در حاشیه بودن ورزش در مدارس و دانشگاه‌ها به علت نبود بودجه و منابع مالی کافی از دیگر موارد قابل‌اشاره است. از راه‌های پیشنهادی برای برون‌رفت از این وضعیت می‌توان به ایجاد مالکیت شرکتی (مشارکت سازمان‌یافته شرکت‌کنندگان)، افزایش سرانه ورزش دانشجویی و دانش‌آموزی و سهم ورزشی بودجه دانشگاه‌ها و مدارس، امکان‌سنجی و توجیه‌پذیری اقتصادی پروژه‌های سرمایه‌گذاری ورزشی در حوزه ورزش تربیتی، پیش‌بینی هزینه‌های ورزش تربیتی در ردیف‌های مستقل بودجه‌ای، شناسایی و آموزش الگوها و زمینه‌های درآمدزایی در ورزش تربیتی باعث جذب هر چه بیشتر دانش‌آموزان و

دانشجویان ورزشکار و پرورش استعداد های ورزش اشاره کرد که می تواند باعث تقویت زیرساخت های این بخش از ورزش و رشد آن می شود که این خود در باعث تسهیل ورود سرمایه به ورزش تربیتی خواهد شد.

در مؤلفه عوامل مدیریتی، آموزشی و پژوهشی ۱۷ متغیر تأثیرگذار بر جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی در ورزش تربیتی کشور شناسایی و اولویت بندی شد که به اولویت بار عاملی شامل: برنامه ریزی جهت هماهنگی و توزیع عادلانه سرمایه گذاری در بخش های چهارگانه ورزش و نیز رشته های مختلف ورزشی، گسترش پژوهش های تربیت بدنی و مطالعات ورزشی و میزان تحصیلات و رشته تحصیلی مرتبط با علوم ورزشی، نگرش ها و هنجارهای ذهنی مدیر یا سرمایه گذار، ریسک پذیری مدیر یا سرمایه گذار، تحصیلات و رشته تحصیلی مدیر یا سرمایه گذار، پست سازمانی و سابقه مدیریت، مدیر یا سرمایه گذار، سابقه ورزشی مدیر یا سرمایه گذار، توانایی های ارتباطی مدیر یا سرمایه گذار، ایده پردازی و خلاقیت مدیر یا سرمایه گذار، ارائه تعریف مشخص از بخش خصوصی و غیردولتی، وجود آمارها و اطلاعات دقیق و شفاف اقتصادی از وضع موجود اماکن ورزشی و نیز رشته های ورزشی مختلف، برنامه ریزی راهبردی در زمینه سرمایه گذاری بخش خصوصی در ورزش، ایجاد هماهنگی در نهادهای دولتی و بانکی جهت تسهیل امور و یکپارچه شدن سیستم تصمیم گیری دولتی جهت اعطای مجوز بود. این نتایج با یافته های [کیت و همکاران \(۲۰۱۵\)](#)، [کشاکی \(۲۰۱۴\)](#)، [خسروی زاده، حق دادی و کمانکش \(۲۰۱۳\)](#)، [شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی \(۲۰۱۳\)](#) مبنی بر تأکید بر افزایش مشارکت دانش آموزان دختر و پسر، برنامه ریزی جهت توسعه ورزش تربیتی، وجود اطلاعات شفاف مدیریتی، افزایش بودجه تحقیقات و عدم وجود معاونت مستقل تربیت بدنی در آموزش و پرورش همخوان است. عوامل مدیریتی، پژوهشی و آموزشی در اولویت دوم عوامل به لحاظ اهمیت قرار گرفته است که این خود با زمینه های ورزش تربیتی که شالوده اصلی آن را آن را آموزش و پژوهش تشکیل می دهد سنخیت دارد. توجه به مسائل پژوهشی از عمده مسائلی است که در ورزش تربیتی کشور باید در سطح گسترده و مرتبط با اقتصادی کارا و دانش بنیان جهت درآمدزایی و ایجاد اشتغال در ورزش تربیتی باید مورد توجه قرار گیرد. با تدوین برنامه جامع برای به کارگیری بخش خصوصی و به کارگیری منابع جهت سرمایه گذاری در ورزش تربیتی فراهم سازی آمارها و اطلاعات دقیق و شفاف اقتصادی از وضع موجود اماکن ورزشی و نیز رشته های ورزشی، تعداد ورزشکاران و سرمایه گذاران و ایجاد سیستم های اطلاعاتی جهت شناسایی دانش آموزان، دانشجویان ورزشکار، معلمان و اعضای هیئت علمی و ایجاد بسترهای لازم برای رابطه برد - برد بین سرمایه گذاران و مدیران ورزش تربیتی و از طرف دیگر آموزش نحوه جذب حامیان مالی و سرمایه گذاران به مدیران ورزش تربیتی می توان زمینه حضور سرمایه گذاران را در این بخش از ورزش در انواع اشکال سرمایه گذاری فراهم نمود

در مؤلفه عوامل قانونی و سیاسی ۱۲ متغیر تأثیرگذار بر جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی در ورزش کشور شناسایی و اولویت بندی شد که به اولویت بار عاملی شامل: تدوین قوانین الزام آور و روزآمد برای استفاده از بخش خصوصی و سرمایه گذاران در ورزش تربیتی، کاهش تصدی گری دولتی در ورزش تربیتی و واگذاری به بخش خصوصی (تجاری سازی بخش ها مستعد ورزشی)، تسهیل ورود سرمایه گذاران خارجی در ورزش تربیتی، حذف بوروکراسی اداری، تدوین قوانین و مقررات تسهیل کننده، امنیت محیط سرمایه گذاری، امنیت سیاسی در کشور، سیاست گذاری های ورزشی، سیاست گذاری های مربوط به احداث اماکن ورزشی بود. این نتایج با یافته های [خسروی زاده، حق دادی و کمانکش \(۲۰۱۴\)](#)، [شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی \(۲۰۱۳\)](#)، [حمیدی و همکاران \(۲۰۱۱\)](#) مبنی بر تأثیر عوامل قانونی و سیاسی، سیاست گذاری های راهبردی در ورزش تربیتی و واگذاری اختیارات اجرایی به بخش خصوصی همخوان است، با تقویت ساختار فدراسیون ملی ورزش های دانشگاهی، تسهیل ورود سرمایه گذاران خارجی در ورزش تربیتی، تدوین قانون جهت افزایش ساعات ورزش در مدارس و دانشگاه ها می توان زمینه های قانونی و سیاسی برای تسهیل ورود سرمایه گذاران بخش خصوصی به ورزش تربیتی را فراهم ساخت، تغییر در ساختار مدیریت ورزشی آموزش و پرورش به عنوان یکی از ارکان اصلی ورزش تربیتی و ایجاد معاونت مستقل تربیت بدنی از نظر خبرگان و جامعه مورد پژوهش از بارزترین عوامل قانونی سرمایه گذاری در ورزش تربیتی است.

در مؤلفه عوامل حمایتی - تشویقی و فرهنگی - اجتماعی به ترتیب ۵ و ۸ متغیر تأثیرگذار بر جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی در ورزش کشور شناسایی و اولویت بندی شد که به اولویت بار عاملی شامل: واگذاری زمین با کاربری ورزشی، اعطای تسهیلات با حداقل سود به سرمایه گذاران بخش خصوصی و معافیت های مالیاتی در حوزه ورزش تربیتی، فرهنگ سازی در

راستای ایجاد تمایل در مردم جهت هزینه و سرمایه‌گذاری در ورزش، یارانه دولتی جهت نگهداری و هزینه انرژی اماکن ورزشی، فراهم نمودن زیرساخت‌های لازم برای بخش خصوصی، اعطای تسهیلات، حمایت مدیران ورزشی و بخش دولتی از سرمایه‌گذاران، ایجاد تعهد در هواداران نسبت به مصرف کالاها و خدمات ورزشی، برجسته‌سازی نیاز به ورزش جهت پیشگیری از بیماری‌ها بود این نتایج با یافته‌های [یونگ^۱](#) (۲۰۰۷)، [سفیرید و همکاران](#) (۲۰۲۱)، [خسروی‌زاده، حق دادی و کمانکش](#) (۲۰۱۴)، شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی (۲۰۱۳) مبنی بر بعد انگیزشی ورزش آموزشی، تأثیر عوامل فرهنگی بر جذب سرمایه‌گذاری، دید فرعی نسبت به ورزش مدارس و دانشگاه‌ها همخوان است. معافیت‌های مالیاتی در حوزه ورزش تربیتی، واگذاری زمین با کاربری ورزشی، یارانه دولتی جهت نگهداری و هزینه انرژی اماکن ورزشی، برجسته‌سازی نیاز به ورزش جهت پیشگیری از بیماری‌ها، فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه حضور بانوان در فعالیت‌های ورزش تربیتی، تقویت نهضت داوطلبی دانشجویی و دانش‌آموزی، فرهنگ‌سازی جهت استفاده مدارس و دانشگاه‌ها از تجهیزات و پوشاک ورزشی داخلی، فرهنگ‌سازی در راستای ایجاد تمایل در بخش خصوصی جهت هزینه و سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی از عوامل حمایتی تشویقی و فرهنگی تأثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی است که مورد تأکید جامعه مورد پژوهش و متخصصین این حوزه هست که مسئولین ورزش تربیتی و مدیران ورزشی در کشور با بکارگیری این عوامل و زمینه ایجاد آن‌ها می‌توانند در توسعه صنعت ورزش در این بخش تأثیرگذار باشند.

در مؤلفه عوامل مرتبط با رسانه و بازاریابی ۱۲ متغیر تأثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش کشور شناسایی و اولویت‌بندی شد که به اولویت بار عاملی شامل: بهره‌گیری از معافیت‌های مالیاتی ناشی از تبلیغات ورزشی انحصار عرضه محصولات شرکت سرمایه‌گذار یا حامی در رویدادهای ورزش‌های تربیتی و ایجاد تصویر و افزایش آگاهی در بازار هدف از طریق فعالیت‌های ورزش تربیتی، افزایش توجه رسانه‌ای، اطلاع‌رسانی، حق پخش تلویزیونی، اماکن، تجهیزات، فناوری و امکانات تبلیغاتی مناسب در محل رویدادهای ورزشی، اثربخشی ارتباطات، اثربخشی رسانه‌ای و اثربخشی فروش محصول، کشف بخش‌های جدید بازار، تحکیم و تقویت ارتباط با مشتریان موجود، ایجاد فضای رقابتی سالم بین بخش خصوصی و دولتی، به‌کارگیری افراد متخصص بازاریابی ورزشی و وجود آژانس‌های تخصصی بازاریابی، حضور در بازار بورس بود، این نتایج با یافته‌های [سفیرید و همکاران](#) (۲۰۲۱)، [کی چین و جیمز](#) (۲۰۱۱)، [محرم‌زاده](#) (۲۰۰۸)، [کشاک](#) (۲۰۱۴) که به استفاده مناسب از فضای رویدادهای ورزشی جهت تبلیغات، اهمیت بازاریابی جهت جذب حامیان مالی، انحصار فروش کالاهای شرکت سرمایه‌گذار تأکید داشتند همخوان بود. ایجاد نظام مدیریت بازاریابی ورزشی در ورزش تربیتی و تقویت آن، برگزاری مزایده‌ها و مناقصه‌ها عمومی به‌صورت شفاف به افراد و شرکت‌های شایسته بخش خصوصی، ایجاد کمیته بازاریابی، سرمایه‌گذاری و حمایت مالی در فراسیون ورزش دانشگاهی، افزایش توجه و پوشش رسانه‌ای و استفاده از فضای مجازی در زمینه ورزش تربیتی، انحصار تبلیغات شرکت‌های سرمایه‌گذار در رویدادهای ورزش تربیتی موجب تقویت و رونق این بخش از ورزش و از بااهمیت‌ترین مؤلفه‌های شناسایی‌شده جهت گسیل سرمایه بخش خصوصی به ورزش تربیتی است. تبلیغات برای ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان برای دانش‌آموختگان رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزش از جمله موارد برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ترغیب آن‌ها به این بخش می‌باشد.

در مؤلفه عوامل ورزشی ۶ متغیر تأثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش کشور شناسایی و اولویت‌بندی شد که به اولویت بار عاملی شامل: ارائه خدمات رفاهی به شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های ورزش تربیتی، برگزاری گسترده و باکیفیت المپیادهای دانشجویی و دانش‌آموزی ملی و بین‌المللی و توجه و تقویت ورزش تربیتی بانوان تعداد تماشاگران ورزشی، پیشرفت و اصلاح ساختار بلیت‌فروشی، ارائه خدمات به تماشاگران، محبوبیت ورزشکاران یا گروه‌های ورزشی شرکت‌کننده، علاقه شخصی سرمایه‌گذار به ورزش یا گروه موردنظر بود این نتایج با یافته‌های [کارمین، سافرین و تیمریسورا](#) (۲۰۱۴)، [کی چین و جیمز](#) (۲۰۱۱) که به برگزاری یونورسیادهای دانشجویی و دانش‌آموزی، استفاده از ورزشکاران و مربیان کلیدی و محبوب برای سرمایه‌گذاری و جذب حمایت مالی بخش خصوصی تأکید داشتند همخوان است، ارائه خدمات رفاهی به شرکت‌کنندگان در

¹ Yong

فعالیت‌های ورزش تربیتی، توجه و تقویت ورزش تربیتی بانوان، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بر روی استعدادهای ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها به‌عنوان یک سرمایه‌گذاری برد - برد، تأسیس دانشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در کشور، برگزاری گسترده و باکیفیت المپیادهای دانشجویی و دانش‌آموزی ملی و بین‌المللی ازجمله مواردی قابل‌بحث می‌باشد.

مسئولین ورزش تربیتی و مدیران ورزشی می‌توانند با مبنای عمل قراردادن این عوامل مشکلات سرمایه‌گذاری و تأمین سرمایه در حوزه ورزش تربیتی را کاسته و باعث ترغیب بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در ورزش تربیتی کشور شوند، به نظر می‌رسد بتوان با برنامه‌ریزی مناسب و به‌کارگیری راهکارهای لازم و موردتأیید خبرگان و جامعه هدف در این پژوهش بتوان به جذب هر چه بیشتر سرمایه‌گذاری و در نهایت توسعه ورزش تربیتی که نقش تعیین‌کننده و بستری برای بخش‌های دیگر ورزش کشور را دارد اقدام نمود.

تقدیر و تشکر

از همه بزرگوارانی که با نظرهای ارزشمند خود تیم تحقیق را یاری دادند، صمیمانه سپاسگزاریم.

References

- Askarian, Fariba; Jafari, Afshar. (2006). "Investigating the economic situation of Iran's sports industry in 1377 and 1380". Movement; 24: 25-43. (in Persian)
- Chen, K.K. and Zhang, J.J. (2011). "Examining consumer attributes associated with collegiate athletic facility naming rights sponsorship: Development of a theoretical framework". Sport Management Review, Vol. 14, Pp. 103-116.
- Ehsani, Mohammad; Abudarda, Zinab, Egbali Masood. (2010). "Investigating the causes of sponsors not supporting women's professional sports in Isfahan city". movement sciences and sports; 12: 111-120. (in Persian).
- Ferguson, K., Hassan, D., & Kitchin, P. (2023). "Policy transition: public sector sport for development in Northern Ireland". International Journal of Sport Policy and Politics, 15(2), 211-228.
- Jones, C. P. (2007). "Investments: analysis and management". John Wiley & Sons.
- Green, M. (2007). "Olympic glory or grassroots development?: Sport policy priorities in Australia, Canada and the United Kingdom, 1960-2006". The international journal of the history of sport, 24(7), 921-953
- Hamidi, Mehrzad, Elahi, Alirez; Akbari Yazdi, Hossein; Hamidi, Mohsen (2011). "Student sports of the Islamic Republic of Iran: perspective and development strategies". Sports Management Studies, No. 12. p. 36-12 (in Persian).
- Haydarov, N. H., Azimov, B. F., & Halimov, F. E. (2020). "Increasing The Efficiency Of Using Sports Facilities Of Educational Institutions Of Sports". European Proceedings of Social and Behavioural Sciences 10.03.52p.
- Jalali Farahani, Majeed; Alidoost Ghafarakhi, Ibrahim. (2012). "Analysis of economic obstacles affecting the implementation of the general policies of Article 44 of the Constitution in Iran's professional sports". sports management studies; 5(19): 109-128. (in Persian).
- Jean-Loup, S. (2017). "Measuring heterogeneity in bank liquidity risk: Who are the winners and losers?". The Quarterly Review of Economics and Finance, 66, 302-313.
- Kramin, T. V., Safiullin, L. N., & Timiryasova, A. V. (2014). "Defining Priorities of Management of Investment Attractiveness of the Region and their Consideration in the Framework of Implementing Large Sports Events¹". Mediterranean Journal of Social Sciences, 5(18), 275.
- Keith Drake Drake, K. M., Longacre, M. R., MacKenzie, T., Titus, L. J., Beach, M. L., Rundle, A. G., & Dalton, M. A. (2015). "High school sports programs differentially impact participation by sex". Journal of Sport and Health Science, 4(3), 282-288.

- Keshock, C. M. (2004). "The effects of economic impact information on the attitudes of potential sports sponsors operating in mid-size and small college communities". The Florida State University.
- Kargar, Gholam Ali; Zarifi, Mojtaba; Alizadeh, Nouraleh (2019). "Participation of the private sector in the development of sports clubs and recreations with an emphasis on job creation", National conference of sports recreations, healthy recreation - Salem city (economy and sports recreations), Sports Organization and General Department of Cultural and Social Studies of Tehran Municipality, Tehran, pp. 11-13(in Persian).
- Khosrovizadeh, Esfandiar; Bahrami, Alireza; Haqdadi, Abid. (2014). "Obstacles to investment and participation of the private sector in sports in Central Province". sports management studies; 24: 222 – 207. (in Persian).
- Khosrovizadeh, Esfandiar; Haqdadi, Abed; Kamankesh, Akram (2014). "Obstacles and solutions for communication between the sports industry and higher education institutions in Central Province". Research in University Sports, 8, 15-36. (in Persian).
- Moharramzadeh, Mehrdad (2007). "Comparison of university sports marketing practices in Iran and Turkey." Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education 12, 3: 93-108. (in Persian).
- Moslehi, L., & Labbaf, A. H. (2024). "Designing an investment attraction model in sports projects". Archives in Sport Management and Leadership.
- Mull Richard, F. Kathryn, G. Bayless, Craig M. Ross, Lynn M. Jamieson. (2005). "Recreational Sport management", Human Kinetics, 4th edition, pp: 123.
- Padash, Donia; Sultan Hosseini, Mohammad; Khabeiri, Mohammad; Fathi, Saeed. (2010). "Determining and prioritizing managerial and executive factors affecting the privatization of sports clubs". International Conference on Science and Football, National Football Academy, Tehran. p. 48. (in Persian).
- Shabani, Abbas; Sufi Rezaei, Morteza and Farahani Abolfazl (2013). "Studying the challenges in the four sports sectors of the country", contemporary researches in sports management, 4th year, number 8, pages 65-80(in Persian).
- Seifried, C., Agyemang, K. J., Walker, N., & Soebbing, B. (2021). "Sport management and business schools: A growing partnership in a changing higher education environment". The International Journal of Management Education, 19(3), 100529.
- Razavi, Seyyed Mohammad Hossein. (2008). "Privatization, decentralization and transfer of championship sports duties to the National Olympic Committee", Olympics; 33: 65-75. (in Persian).
- Rahbar, Farhad, Mozaffari Khamene, Farshid, Mohammadi, Shahpour (2008). "Obstacles to investment and its effect on Iran's economic growth". Journal of Economic Research. 81: 111-138. (in Persian).
- Qarakhani, Hassan. (2011). "Examining the challenges and obstacles in the development of privatization of Iranian football clubs". Ph.D. Thesis. Tarbiat Modares University. P. 51. (in Persian).
- Shank, M. D., & Lyberger, M. R. (2014). "Sports marketing: A strategic perspective". Routledge pp: 23.
- Shilbury, D., Sotiriadou, K. P., & Green, B. C. (2008). "Sport development. systems, policies and pathways: An introduction to the special issue". Sport Management Review, 11(3), 217-223.
- Young H. Park. (2007). A Study of R&D "Investment Framework and Success Factors". The Asian journal on quality. V 9. No. 1 p:103.114.